COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 22.10.2020
COM(2020) 664 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Raport privind punerea în aplicare și funcționarea Regulamentului (UE) 2017/1004 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind instituirea unui cadru al Uniunii pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescuitului și sprijinirea consultanței științifice cu privire la politica comună în domeniul pescuitului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 199/2008 al Consiliului (reformare)

{SWD(2020) 229 final}

INTRODUCERE

Datele fiabile și complete sunt esențiale pentru gestionarea pescuitului în temeiul politicii comune în domeniul pescuitului (PCP)[1], care se bazează pe cea mai bună consultanță științifică disponibilă. Principalul instrument pentru colectarea și gestionarea datelor[2] este Regulamentul (UE) 2017/1004[3] (denumit în continuare „Regulamentul-cadru pentru colectarea datelor" sau „Regulamentul DCF"), o reformare a predecesorului său din 2008[4]. DCF stabilește abordarea armonizată pentru colectarea la nivelul Uniunii de către statele membre (SM) a datelor biologice, de mediu, tehnice și socioeconomice pentru sectorul pescuitului, acvaculturii și al prelucrării (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 1).

Potrivit articolului 23 din Regulamentul DCF, Comisia Europeană trebuie să transmită Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare și funcționarea regulamentului. Prezentul raport îndeplinește această obligație.

DCF subliniază abordarea în funcție de nevoile utilizatorului final și regionalizarea colectării datelor, creând grupuri de coordonare regională („GCR"). În temeiul DCF, SM realizează colectarea datelor prin intermediul programelor naționale de activitate și raportează cu privire la punerea în aplicare prin intermediul rapoartelor anuale. Pentru prima dată, acestea pot depune, de asemenea, programe regionale de activitate coordonate la nivelul bazinului maritim, pentru completarea (sau înlocuirea) unor părți relevante ale programelor naționale de activitate.

DCF împuternicește Comisia să adopte decizii pentru instituirea unui program multianual al Uniunii pentru colectarea datelor (EU MAP), care prevede obligații detaliate ale SM cu privire la colectarea datelor. EU MAP pentru 2017-2019[5] a fost deja aliniat parțial cu Regulamentul DCF; EU MAP pentru 2020-2021[6] (constând în două decizii ale Comisiei) se

[1] Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului, JO L 354, 28.12.2013, p. 22.

[2] Alte acte legislative pot include obligații independente de colectare a datelor, cum ar fi Regulamentul privind pescuitul de adâncime, Regulamentul privind controlul, precum și obligații convenite la nivel internațional, cum ar fi Regulamentul ICCAT, un plan multianual de refacere a stocurilor de ton roșu din estul Atlanticului și Marea Mediterană, un plan multianual de refacere a stocurilor de pește-spadă din Marea Mediterană, Regulamentul NAFO, Regulamentul CCAMLR, Regulamentul privind Organizația Regională de Gestionare a Pescuitului în Pacificul de Sud și Regulamentul privind organizațiile regionale de gestionare a pescuitului de ton.

[3] Regulamentul (UE) 2017/1004 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind instituirea unui cadru al Uniunii pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescuitului și sprijinirea consultanței științifice cu privire la politica comună în domeniul pescuitului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 199/2008 al Consiliului, JO L 157, 20.6.2017, p. 1.

[4] Regulamentul (CE) nr. 199/2008 al Consiliului din 25 februarie 2008 privind instituirea unui cadru comunitar pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescuitului și sprijinirea consultanței științifice cu privire la politica comună în domeniul pescuitului, JO L 60, 5.3.2008, p. 1.

[5] Regulamentul (CE) nr. 199/2008 al Consiliului din 25 februarie 2008 privind instituirea unui cadru comunitar pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescuitului și sprijinirea consultanței științifice cu privire la politica comună în domeniul pescuitului, JO L 60, 5.3.2008, p. 1.

[6] Decizia delegată (UE) 2019/910 a Comisiei din 13 martie 2019 de stabilire a programului multianual al Uniunii pentru colectarea și gestionarea datelor biologice, de mediu, tehnice și socioeconomice din sectoarele pescuitului și acvaculturii, JO L 145, 4.6.2019, p. 27.

bazează în întregime pe Regulamentul DCF. Din 2014, Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)[7] oferă sprijin financiar SM pentru activitățile de colectare a datelor.

PUNEREA ÎN APLICARE ȘI FUNCȚIONAREA LEGISLAȚIEI

1. Principalii actori în cadrul colectării datelor

1.1. Statele membre

Statele membre sunt responsabile de colectarea și stocarea datelor, de calitatea și exhaustivitatea datelor primare și de protecția datelor potrivit obligațiilor legale. Toate SM au instituit un sistem pentru colectarea, stocarea și gestionarea datelor și toate au transmis programe naționale de activitate (acoperind perioadele 2017-2019 și 2020-2021) în vederea adoptării lor de către Comisie. Programul de activitate este pus în aplicare de unul sau mai multe institute științifice din SM, adesea în funcție de dimensiunea și diversitatea pescuitului.

În conformitate cu obligațiile legale, toate SM organizează reuniuni de coordonare la nivel național și au desemnat un corespondent național responsabil cu coordonarea internă, pentru a pune datele la dispoziția utilizatorilor finali și pentru a ține legătura cu Comisia. O rețea stabilă de corespondenți naționali (în cadrul subgrupului din cadrul Grupului de experți privind colectarea de date în domeniul pescuitului) a facilitat semnificativ cooperarea dintre serviciile Comisiei și administrațiile naționale.

1.2. Grupurile de coordonare regională

În cadrul abordării privind regionalizarea, GCR sprijină punerea în aplicare a DCF și poate prezenta programe regionale de activitate care îmbunătățesc coordonarea în bazinele maritime corespunzătoare, pentru a sprijini în continuare consilierea științifică fiabilă. În calitate de membru, Comisia participă la reuniunile anuale și intersesionale. Utilizatorii finali participă în calitate de observatori (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 2).

De la intrarea în vigoare a Regulamentului DCF au fost instituite șase noi GCR. Două dintre acestea s-au unit în 2019, ceea ce înseamnă că în prezent există cinci GCR: GCR Marea Baltică; GCR Atlanticul de Nord, Marea Nordului și Zona Arctică de Est; GCR Marea Mediterană și Marea Neagră; GCR Pești pelagici mari; și GCR Pescuit de lungă distanță (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 2). Grupul paneuropean de planificare pentru aspecte economice (PGECON) coordonează aspectele socioeconomice.

1.3. Utilizatorii finali

Utilizatorii finali furnizează consultanță științifică sau au interese de cercetare sau de gestiune în analiza (științifică) a datelor din sectorul pescăresc. Principalii utilizatori finali sunt:

[7] Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului, JO L 149, 20.5.2014, p. 1.

i) Consiliul Internațional pentru Explorarea Apelor Maritime (ICES), care furnizează consultanță științifică privind resursele marine din Atlanticul de Nord-est;

ii) Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP), un grup de experți al Comisiei care furnizează consultanță privind o serie de aspecte (inclusiv colectarea de date, politica privind capturile aruncate înapoi în mare, utilizarea resurselor în Marea Mediterană și aspectele economice ale flotelor de pescuit);

iii) comitetele științifice ale organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului, în temeiul acordurilor de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil, precum și alte organizații internaționale.

Serviciile Comisiei [Centrul Comun de Cercetare (JRC), DG MARE] sunt, de asemenea, utilizatori finali, de exemplu pentru analiza economică a pescuitului și acvaculturii. DCF permite utilizarea datelor de către o gamă largă de utilizatori finali. Grupul de utilizatori finali principali a rămas relativ stabil în perioada de raportare, fiind adăugat numai un număr limitat de utilizatori finali noi.

Utilizatorii finali primesc datele prin cererile de date transmise statelor membre sau în temeiul obligațiilor de raportare (în cazul organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului[8]). În perioada 2017-2019, au fost finalizate 72 de cereri de date și obligații de raportare (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 3).

1.4. Găzduirea bazelor de date regionale

Bazele de date regionale facilitează activitatea utilizatorilor finali din bazinele maritime. Bazele de date permit analizarea exhaustivității și fiabilității datelor, precum și corectarea și reducerea erorilor privind datele.

Există o singură bază de date regională pentru cele patru bazine maritime din Atlanticul de Nord-est (Marea Baltică, Marea Nordului, apele de nord-vest și de sud-vest ale Uniunii). Baza de date *Fishframe* este găzduită de ICES, care stochează, gestionează și utilizează datele. ICES efectuează cereri de date printr-o altă bază de date (*Intercatch*) (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 3). Alături de consultanța privind stocul de pește, această bază de date a permis ICES să realizeze și să furnizeze prezentări generale regionale privind pescuitul și concepte de eșantionare pentru pescuitul comercial. ICES își propune să integreze ambele baze de date într-o singură bază de date regională și un singur sistem de estimare.

Pentru Marea Mediterană și Marea Neagră nu este instituită nicio bază de date regională, în pofida mai multor analize de fezabilitate. Comisia depune în continuare eforturi pentru a identifica o gazdă pentru această bază de date.

JRC găzduiește o bază de date la nivelul întregii UE privind datele referitoare la pescuit și acvacultură, inclusiv datele disponibile public. JRC pregătește datele care sunt utilizate pentru subiecte specifice (de exemplu, echilibrul flotei, regimurile de efort) în sprijinul serviciilor Comisiei și al activității de consultanță a CSTEP, precum și în vederea cercetării

[8] Din motive instituționale, în cazul în care Comisia reprezintă UE în calitate de parte contractantă în cadrul organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului, Comisia solicită SM să prezinte datele și rapoartele necesare și transmite aceste date organizațiilor. Comisia Generală pentru Pescuit în Marea Mediterană (CGPM) reprezintă o excepție deoarece o parte a datelor sunt trimise chiar de către statele membre.

de către părți terțe. JRC sprijină activitatea în temeiul DCF prin găzduirea Instrumentului de monitorizare a transmiterii datelor și a site-ului DCF[9].

1.5. Comisia Europeană

Pe lângă exercitarea dreptului său de inițiativă legislativă, Comisia are mai multe roluri în temeiul DCF pentru a asigura punerea în aplicare corespunzătoare. Aceasta aprobă programele naționale de activitate ale SM (54 de programe de activitate ale SM/modificări adoptate între 2017 și 2020) și evaluează punerea în aplicare a acestora prin intermediul rapoartelor anuale (77 de rapoarte anuale între 2017 și 2019), după evaluarea de către CSTEP.

Comisia sprijină SM și GCR în punerea în aplicare a obligațiilor de colectare a datelor și menține legături apropiate și periodice prin vizite și reuniuni (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 4).

De asemenea, Comisia verifică periodic respectarea de către SM a criteriilor de finanțare FEPAM, evaluând calitatea și fiabilitatea transmiterii datelor de către SM.

1.6. Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit

DCF identifică CSTEP drept organismul științific pentru evaluarea programelor naționale de activitate și a rapoartelor anuale ale SM și pentru evaluarea aspectelor referitoare la date.

Pentru a asigura calitatea științifică a cerințelor referitoare la date, CSTEP (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 5) este, de asemenea, consultat cu privire la elaborarea și adoptarea deciziilor Comisiei (de exemplu, EU MAP, modele pentru programele de activitate și rapoartele anuale) și cu privire la aspectele referitoare la calitatea datelor care au legătură cu aceste decizii.

1.7. Grupul de experți privind colectarea de date în domeniul pescuitului și Comitetul pentru pescuit și acvacultură

Grupul de experți privind colectarea de date în domeniul pescuitului[10] din cadrul Comisiei are mai multe subgrupuri:

i) *Grupul corespondenților naționali* pentru coordonarea punerii în aplicare a DCF de către SM;
ii) *Reuniune de legătură* pentru coordonarea GCR pe aspecte care depășesc regiunile marine;
iii) *PGECON* pentru coordonarea colectării de date socioeconomice;
iv) *Grupul sistemelor informatice de date* – inactiv.

Reuniunile subgrupurilor au avut loc în fiecare an în cursul perioadei de punere în aplicare. Aceste subgrupuri au oferit consultanță cu privire la o serie de subiecte.

[9] https://datacollection.jrc.ec.europa.eu/index.html.
[10] https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2750&Lang=RO .

Comitetul pentru pescuit și acvacultură a emis un aviz pozitiv cu privire la proiectul UE MAP pentru 2020-2021 (partea referitoare la decizia de punere în aplicare).

2. Principalele instrumente și activități în temeiul cadrului pentru colectarea de date

2.1. Programul multianual al Uniunii

DCF prevede ca EU MAP să detalieze cerințele pentru colectarea de date de către SM, enumeră studiile științifice obligatorii pe mare și stabilește praguri pentru colectarea de date. Obligațiile în temeiul EU MAP reflectă nevoile de date ale utilizatorilor finali care au fost identificate (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 6).

EU MAP pentru perioada 2017-2019[11] a fost urmat de două decizii ale Comisiei[12] care constituie EU MAP pentru perioada 2020-2021, adoptate la începutul anului 2019.

EU MAP pentru perioada de după 2021 este în curs de elaborare, implicând consultări ample cu părțile interesate, cu utilizatorii finali și cu mediul științific (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 7). Acesta va fi aliniat cu noul FEPAM și va include actualizări ale listelor de specii și ale zonelor de gestionare, precum și ale variabilelor economice și sociale. Va include, de asemenea, o revizuire a cerințelor de colectare de date privind speciile sensibile, pescuitul recreativ, speciile de pești osoși, acvacultura și ecosistemele marine, precum și o revizuire a listei studiilor științifice obligatorii pe mare și a pragurilor pentru colectarea de date.

2.2. Programele de activitate multianuale

În cadrul EU MAP, SM transmit Comisiei programele naționale de activitate multianuale, respectând modelele și orientările privind transmiterea, prevăzute într-o decizie dedicată (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 8)[13]. După revizuirea științifică de către CSTEP, Comisia aprobă programele de activitate. SM pot transmite modificări ale programelor de activitate în fiecare an.

Comisia a adoptat 27 de programe de activitate multianuale ale SM pentru perioada 2017-2019, plus 35 de modificări ulterioare (19 pentru 2018 în vederea asigurării conformității cu Regulamentul DCF și 16 pentru 2019). Modificările au fost efectuate în urma (i) observațiilor din partea CSTEP sau a Comisiei privind programele de activitate adoptate în 2016, (ii) observațiilor din partea CSTEP sau a Comisiei privind raportul anual al SM, (iii) recomandărilor din partea GCR și PGECON, precum și în urma (iv) modificărilor din domeniul pescuitului care afectează eșantionarea.

[11] Acest EU MAP a fost deja aliniat parțial cu noul Regulament DCF, în special cu privire la următoarele: 1) colectarea de date în funcție de nevoile utilizatorilor finali și adaptate în funcție de nivelul regional marin; 2) date care permit gestionarea științifică și a resurselor aliniate cu obiectivul PCP privind producția maximă durabilă și obligația de debarcare; 3) date privind impactul pescuitului asupra mediului marin mai larg (ecosisteme, specii protejate, habitate) și 4) mai multe date privind pescuitul recreativ, acvacultura, aspectele economice ale pescuitului și prelucrarea peștelui.

[12] Împărțirea este o consecință a noilor dispoziții din Regulamentul DCF [articolul 4 alineatul (1)].

[13] Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/1701 a Comisiei din 19 august.

În decembrie 2019, Comisia a adoptat 27 de programe de activitate noi în cadrul EU MAP pentru perioada 2020-2021 în urma evaluării pozitive a CSTEP[14].

2.3. Rapoarte anuale

SM au obligația de a raporta anual cu privire la punerea în aplicare a programelor lor de activitate, cu respectarea formatelor și a calendarelor prevăzute într-o decizie dedicată[15]. În perioada de raportare 2017-2019, toate SM au depus rapoarte anuale la timp.

CSTEP evaluează rapoartele anuale ale SM[16]. În baza acestui fapt și utilizând Instrumentul de monitorizare a transmiterii datelor, Comisia colaborează cu SM pentru a asigura urmărirea, ajustările pentru anul respectiv și integrarea concluziilor în activitatea și planificarea curente. Utilizatorii finali oferă feedback privind problemele („erorile”) legate de transmiterea datelor, care sunt analizate, clasificate (în funcție de gravitate, tip, acoperire, calitate, actualitate) și monitorizate în cooperare cu SM[17]. Comisia și-a intensificat măsurile începând cu 2018 și acest lucru a condus la tendințe pozitive în rezolvarea problemelor de transmitere a datelor și în îmbunătățirea performanței SM.

În perioada 2018-2019, Comisia a analizat performanța SM din perioada 2014-2017 luând în considerare criteriile de neconformitate pentru finanțare în cadrul FEPAM. Performanța a 21 de SM a fost considerată satisfăcătoare. Analiza a identificat șase SM a căror performanță necesita îmbunătățiri semnificative, la fel ca transmiterea datelor de către acestea. În cadrul dialogului cu aceste SM, au fost identificate și s-a convenit asupra unor domenii de îmbunătățire, acestea urmând să fie aplicate imediat și în programele de activitate ulterioare (modificările ulterioare ale acestora). Cu unul dintre aceste șase SM s-a convenit un *plan de acțiuni* specifice (puse în aplicare cu strictețe începând cu 2020). Performanța din perioada 2018-2019 va fi evaluată în a doua jumătate a anului 2020.

Datele colectate cu privire la domeniul pescuitului în regiunile ultraperiferice în sprijinul consultanței științifice și al punerii în aplicare a PCP au identificat, în general, constrângeri. În 2020, CSTEP a emis recomandări privind îmbunătățirea colectării de date și DG MARE a inițiat un studiu pentru a obține o prezentare generală sistematică a necesarului de date și o posibilă abordare viitoare.

2.4. Studii-pilot

În cadrul EU MAP pentru perioada 2017-2019 și perioada 2020-2021, SM trebuie să realizeze studii-pilot pentru a explora și dezvolta metodele de colectare de date în mai multe domenii:

i) pescuitul recreativ;
ii) impactul activităților de pescuit asupra resurselor biologice marine și a ecosistemelor marine;

[14] Pentru 21 din aceste programe de activitate, CSTEP a formulat observații care trebuie luate în considerare pentru transmiterile viitoare.
[15] Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1283 a Comisiei din 24 august 2018.
[16] https://stecf.jrc.ec.europa.eu/reports/dcf-dcr.
[17] În timp ce majoritatea utilizatorilor finali oferă feedback, există și excepții – de exemplu, GFCM nu a oferit feedback utilizatorilor finali, defalcat pe fiecare stat membru.

iii) date sociale privind ocuparea forței de muncă și
iv) date de mediu referitoare la acvacultură (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 9).

Majoritatea studiilor-pilot sunt încă în derulare, obținerea rezultatelor finale fiind preconizată în perioada 2020-2022. După ce sunt finalizate, rezultatele lor vor fi integrate pe deplin în activitățile obișnuite de colectare de date ale SM[18] și, unde este cazul, vor fi coordonate la nivelul bazinului maritim de către GCR.

2.5. Abordarea regională a punerii în aplicare

Legislația UE privind colectarea datelor a încercat de multă vreme să promoveze cooperarea regională și reuniuni de coordonare regională au avut loc încă de la mijlocul anilor 2000. În urma abordării de regionalizare din noua PCP, DCF prevede instituirea unor GCR. Cooperarea regională îmbunătățește eficiența și eficacitatea colectării de date prin partajarea expertizei, a datelor, a cunoștințelor și a sarcinilor, prin colaborarea la nivel regional și prin standardizare. Se preconizează că va conduce la armonizarea programelor naționale de activitate și că, în cele din urmă, va avea ca rezultat elaborarea unor programe regionale de activitate.

GCR reunesc SM în funcție de bazinul maritim pentru a coordona planificarea și punerea în aplicare a colectării de date. Toate GCR organizează reuniuni anuale (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 2) și majoritatea acestora organizează reuniuni intersesionale și ale subgrupurilor. Sprijinul financiar pentru dezvoltarea acțiunilor regionale prin intermediul GCR a fost furnizat prin granturi de studiu.

GCR îmbunătățește consecvența colectării de date într-un bazin maritim prin metodologii și abordări convenite pentru a răspunde cererilor de date, cooperarea cu privire la studiile științifice desfășurate de SM (de exemplu, împărțirea sarcinilor), coordonarea activităților de eșantionare, soluționarea problemelor referitoare la date (de exemplu, verificări ale calității înainte de încărcarea datelor, urmărirea problemelor raportate în Instrumentul de monitorizare a transmiterii datelor) și coordonarea activității legate de bazele de date regionale. GCR lucrează, de asemenea, la nivel pan-regional pentru aspectele relevante pentru alte bazine maritime. Deciziile și acțiunile acestora sunt prevăzute în recomandări (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 10), sunt discutate cu CSTEP în fiecare an și se asigură monitorizarea corespunzătoare.

Din 2017, GCR au început să dezvolte programe regionale de activitate. În acest proces, GCR trebuie să ia în considerare posibile modificări în procesul de eșantionare, constrângeri de finanțare, provocarea reprezentată de punerea în aplicare a unor proceduri comune în rândul diferitelor SM și corelarea activității GCR cu cea a administrațiilor naționale ale SM.

GCR și PGECON se reunesc periodic cu Comisia, cu corespondenții naționali și cu utilizatorii finali pentru a coordona și a discuta activitățile de colectare de date în cadrul unor reuniuni de legătură, de adoptare în comun a deciziilor și cu utilizatorii finali.

[18] Rezultatele preliminare sunt deja integrate în activitățile obișnuite de colectare de date ale SM sau SM analizează soluții alternative în cazul în care metodele testate nu au condus la rezultatele preconizate.

În cadrul reuniunilor anuale de legătură prezidate de GCR/PGECON, Comisia și utilizatorii finali lucrează asupra următoarelor:

i) asigurarea convergenței activității GCR;
ii) abordarea și gruparea recomandărilor din partea GCR pentru a permite crearea de sinergii;
iii) consolidarea legăturii dintre GCR și PGECON;
iv) identificarea problemelor la nivel paneuropean și propunerea unor măsuri;
v) îmbunătățirea cooperării cu utilizatorii finali și Comisia, precum și
vi) asigurarea vizibilității GCR și PGECON.

Reuniunea anuală a GCR cu utilizatorii finali (de exemplu, ICES, CSTEP, ORGP) este esențială pentru identificarea nevoilor utilizatorilor finali, pentru viitoarele cereri de date și pentru discutarea problemelor legate de transmiterea datelor.

3. Finanțarea colectării datelor

3.1. Finanțarea în cadrul gestiunii partajate

FEPAM reprezintă temeiul juridic pentru finanțarea din partea UE a colectării de date. Acesta prevede finanțarea colectării de date în cadrul gestiunii partajate între Comisie și autoritățile SM[19]. Finanțarea FEPAM facilitează punerea în aplicare și funcționarea corespunzătoare a DCF și, prin extensie, a consultanței științifice[20].

Pentru perioada 2014-2020 s-a alocat un buget total de 532 de milioane EUR pentru colectarea datelor de către SM (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 11). Această sumă este alocată în pachete financiare naționale și urmează să fie completată de finanțarea națională (reprezentând în total 25 % din finanțarea din partea UE).

Un raport de monitorizare și evaluare a pescuitului și acvaculturii[21] cu privire la cheltuielile DCF pentru SM în cursul perioadei FEPAM furnizează informații financiare cu privire la diferite elemente ale colectării de date. Personalul și navele de cercetare reprezintă, în medie, aproape 80 % din costurile totale DCF, în timp ce colectarea datelor economice și sociale reprezintă aproximativ 7-8 %. Acest lucru înseamnă că aproximativ 90 % din costuri au legătură directă sau indirectă cu colectarea datelor biologice și de mediu.

[19] Înainte de 2014, colectarea datelor era finanțată în cadrul unui sistem de gestiune directă.

[20] Studiul de evaluare interimară a punerii în aplicare a componentei de gestiune directă a FEPAM concluzionează: „În general, consultanța științifică și colectarea datelor finanțate prin gestiune directă FEPAM sunt furnizate prin procese bine stabilite pentru a asigura faptul că această consultanță și datele asigură informații eficiente pentru obiectivele PCP” (p. 53). Perioada la care se referă acest raport este perioada 2014-2016. În această perioadă, colectarea datelor și consultanța științifică erau puse în aplicare în cadrul sistemului de gestiune directă. https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1f424d68-d670-11e8-9424-01aa75ed71a1/language-en.

[21] Unitatea de asistență pentru monitorizarea și evaluarea pescuitului și a acvaculturii pentru FEPAM, categoriile de cheltuieli pentru colectarea datelor - raport final 2020. Nu este disponibil publicului. Perioada la care se referă datele este anul 2017 și/sau 2018, cei mai recenți ani pentru care au fost disponibile date. Nu toate SM au făcut obiectul studiului.

Conformitatea, drept condiție pentru finanțarea FEPAM, este verificată în funcție de cinci criterii prevăzute în Regulamentul (UE) 2015/1930[22]. Neconformitatea poate conduce la suspendarea, întreruperea sau recuperarea asistenței financiare[23]. SM au avut în general o performanță bună în privința acestor criterii. Nu au fost identificate încălcări ale obligațiilor de colectare de date și nu au fost inițiate acțiuni financiare pe durata perioadei de raportare.

3.2. Finanțarea granturilor regionale în cadrul gestiunii directe

Comisia a furnizat sprijin pentru consolidarea cooperării regionale printr-un grant pentru acțiuni[24]. Studiile atribuite (totalizând aproape 2 milioane EUR) au furnizat instrumente, formate și metodologii, inclusiv acorduri de partajare a datelor la nivel regional, pentru eșantionarea regională în vederea colectării datelor privind stocurile comune de pește (documentul de lucru al serviciilor Comisiei, anexa 12). Au fost finanțate patru studii: FishPi2 (date biologice în domeniul pescuitului în Marea Nordului, zona arctică de est și Atlanticul de Nord); STREAM (date biologice în domeniul pescuitului în Marea Mediterană și Marea Neagră); RECOLAPE (specii mari migratoare); și SECFISH (date socioeconomice în domeniul pescuitului, acvaculturii și prelucrării)[25].

Studiile au fost finalizate la jumătatea anului 2019 și au furnizat un set de instrumente posibile și propuneri de activități ale SM, în special în domeniile care implică provocări noi, cu o dimensiune regională (de exemplu, date privind speciile protejate și sensibile, pescuitul la scară mică și pescuitul recreativ marin). Rezultatele pot fi utilizate pentru dezvoltarea programelor regionale de activitate; alternativ, acestea pot fi utilizate în mod coordonat în programele naționale de activitate.

CONCLUZII

Datele fiabile și complete reprezintă temelia pentru dezvoltarea celei mai bune consultanțe științifice disponibile care, la rândul său, este esențială pentru procesul decizional și gestionarea în cadrul PCP.

Regulamentul (UE) 2017/1004 instituie DCF. Acesta este un regim de reglementare bine stabilit, oferind structura, instrumentele și flexibilitatea corespunzătoare pentru colectarea datelor de către SM în sectorul pescuitului și al acvaculturii, în sprijinul științei și al consultanței științifice.

În calitate de sistem descentralizat în care SM colectează, dețin și transmit datele către utilizatorii finali, DCF depinde în mod crucial de coordonarea complexă dintre actorii vizați.

[22] Regulamentul delegat (UE) 2015/1930 al Comisiei din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime în ceea ce privește criteriile pentru stabilirea nivelului corecțiilor financiare și pentru aplicarea corecțiilor financiare forfetare, și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 665/2008 al Comisiei, JO L 282, 28.10.2015, p. 2.

[23] Criteriile sunt următoarele: colectarea datelor, coordonarea națională a activităților de colectare a datelor, coordonarea regională cu statele membre, transmiterea rapoartelor anuale și furnizarea de date către utilizatorii finali (netransmiterea datelor).

[24] MARE 2016/22, https://ec.europa.eu/fisheries/call-proposals-mare201622_en.

[25] https://datacollection.jrc.ec.europa.eu/regional-coordination.

Aceştia sunt, în special, *Comisia Europeană*, care supervizează şi sprijină punerea în aplicare, *organismele statelor membre*, care colectează datele, *grupurile de coordonare regională,* care standardizează metodele şi procesele la nivel regional şi *utilizatorii finali* ai datelor. Aceştia din urmă au un rol fundamental în definirea necesarului de date şi în oferirea de feedback privind calitatea datelor transmise.

Structurile necesare şi aranjamentele operaţionale pentru acest proces sunt deja bine înţelese, utilizate şi acceptate de toţi actorii implicaţi, inclusiv la nivel internaţional. Numirea corespondenţilor naţionali a fost importantă pentru sistematizarea colaborării dintre Comisie şi statele membre privind punerea în aplicare. Finanţarea din partea UE pentru colectarea datelor în cadrul FEPAM arată un nivel relativ înalt al absorbţiei, care ar putea fi interpretat drept un angajament al statelor membre de a investi în colectarea datelor şi de a atinge obiectivele în acest sens. Cooperarea activă a Comisiei (sprijinită de CSTEP) cu statele membre permite continuarea monitorizării şi a îmbunătăţirilor.

În cadrul noii PCP, DCF pune un accent mai mare pe regionalizare. GCR îşi dezvoltă rolul şi au devenit mai implicate în cursul perioadei de raportare, ceea ce a condus la consolidarea metodelor lor de lucru. Cu sprijinul granturilor de studiu specifice, au fost obţinute primele rezultate concrete (sub forma instrumentelor şi propunerilor de eşantionare regională pentru diferite regiuni). În extinderea şi intensificarea operaţiunilor lor, GCR se confruntă în prezent cu limitări operaţionale şi pot necesita sprijin suplimentar pentru funcţionarea lor în perioada următoare. Evoluţiile viitoare ar trebui să conducă la elaborarea unor programe regionale de activitate, care urmează să fie convenite la nivelul GCR şi să fie puse în aplicare de către SM, precum şi la identificarea unei gazde pentru baza de date regională pentru Marea Mediterană şi Marea Neagră şi punerea în aplicare ulterioară a acesteia.

În următorii ani, DCF ar trebui să pună accentul, în general, pe consolidarea punerii în aplicare, cu cooperarea permanentă cu SM. Acest lucru include abordarea provocărilor viitoare (cum ar fi cele privind speciile protejate, în pericol sau ameninţate sau o cunoaştere mai largă a ecosistemelor); răspunsul la nevoile de date şi integrarea nevoilor de date aflate în dezvoltare (astfel cum sunt identificate de către utilizatorii finali); raţionalizarea şi simplificarea proceselor precum şi continuarea îmbunătăţirii şi a armonizării metodelor şi aplicarea acestora la nivelul bazinului maritim. Pentru EU MAP din 2021, atât SM, cât şi GCR se vor confrunta cu provocări clare: să se asigure că rezultatele studiilor-pilot şi ale studiilor finanţate cu granturi sunt integrate în programele naţionale de activitate ale SM şi să se asigure că GCR elaborează programe regionale de activitate, în special pentru noile provocări.

Predictibilitatea pentru mulţi actori din domeniul colectării datelor este o condiţie prealabilă esenţială pentru a asigura funcţionarea pe termen lung a colectării datelor şi, prin extrapolare, a consultanţei ştiinţifice în cadrul PCP. Pe lângă asigurarea unei perspective stabile pentru DCF şi pentru legislaţia conexă, alocarea de fonduri suficiente în cadrul noului Fond european pentru pescuit şi afaceri maritime, atât din surse ale Uniunii, cât şi din surse naţionale, este esenţială.